

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Näyttötutkinnon perusteet

ULKOMAANKAUPAN AMMATTITUTKINTO 2012

Määräys 39/011/2012

© Opetushallitus ja tekijät

Määräykset ja ohjeet 2012:44

ISBN 978-952-13-5300-0 (nid.)

ISBN 978-952-13-5301-7 (pdf)

ISSN-L 1798-887X

ISSN 1798-887X (painettu)

ISSN 1798-8888 (verkkojulkaisu)

Taitto: Edita Prima Oy

www.oph.fi/julkaisut

Kopijyvä Oy, Espoo 2013

MÄÄRÄYS

15.10.2012

39/011/2012

Voimassaoloaika: **1.1.2013 alkaen toistaiseksi**

Säännökset, joihin toimivalta määräyksen antamiseen perustuu:

L 631/98, 13 § 2 mom

Kumoo Opetushallituksen määräyksen
12.12.2003 nro 43/011/2003

Muuttaa Opetushallituksen määräystä

-

**ULKOMAANKAUPAN
AMMATTITUTKINNON PERUSTEET**

Opetushallitus on päättänyt ulkomaankaupan ammattitutkinnon perusteista, joita on noudatettava 1.1.2013 lukien toistaiseksi. Ennen tämän määräyksen voimaantuloa aloitetut tutkintosuoritukset voidaan saattaa loppuun perusteiden 12.12.2003 nro 43/011/2003 mukaisesti 31.12.2014 mennessä.

Tutkintotoimikunta ja tutkinnon järjestäjä eivät voi jättää noudattamatta tutkinnon perusteita tai poiketa niistä.

Järjestettäessä näyttötutkintoon valmistavaa koulutusta koulutuksen järjestäjä päättää koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus suorittaa näyttötutkinto.

Pääjohtaja

Aulis Pitkälä

Opetusneuvos

Minna Bálint

LIITE

Ulkomaankaupan ammattitutkinto 2012

Sisältö

1. Näyttötutkinnot	7
1.1 Näyttötutkintojen järjestäminen	7
1.2 Näyttötutkinnon suorittaminen	7
1.3 Näyttötutkinnon perusteet.....	7
1.4 Henkilökohtaistaminen näyttötutkinnossa	8
1.5 Ammattitaidon arviointi näyttötutkinnossa.....	8
1.6 Todistukset	9
1.7 Näyttötutkintoon valmistava koulutus	10
2. Ulkomaankaupan ammattitutkinnon muodostuminen	11
2.1 Ulkomaankaupan ammattitutkinnossa osoitettava osaaminen.....	11
2.2 Ulkomaankaupan ammattitutkinnon rakenne, osat ja muodostuminen.....	11
3. Ulkomaankaupan ammattitutkinnossa vaadittava ammattitaito ja arvioinnin perusteet	13
3.1 Kansainvälisten yhteyksien hoitaminen	14
Ammattitaitovaatimukset	14
Ammattitaidon osoittamistavat	15
3.2 Kauppasopimuksen toteuttaminen	16
Ammattitaitovaatimukset	16
Ammattitaidon osoittamistavat	17
3.3 Huolintoimeksiantojen hoitaminen.....	18
Ammattitaitovaatimukset	18
Ammattitaidon osoittamistavat	21
3.4 Tullaustoimenpiteet EU:n sisä- ja ulkokaupassa.....	22
Ammattitaitovaatimukset	22
Ammattitaidon osoittamistavat	25

1. Näyttötutkinnot

1.1 Näyttötutkintojen järjestäminen

Opetushallituksen asettamat, työnantajien, työntekijöiden, opettajien ja tarvittaessa itsenäisten ammatinharjoittajien edustajista koostuvat tutkintotoimikunnat vastaavat näyttötutkintojen järjestämisestä ja valvonnasta sekä antavat tutkintotodistukset. Tutkintotoimikunnat tekevät sopimuksen näyttötutkintojen järjestämisestä koulutuksen järjestäjien ja tarvittaessa muiden yhteisöjen ja säätiöiden kanssa. Näyttötutkintoja ei saa järjestää ilman voimassa olevaa, tutkintotoimikunnan kanssa solmittua järjestämissopimusta.

1.2 Näyttötutkinnon suorittaminen

Näyttötutkinto suoritetaan osoittamalla hyväksytysti tutkinnon perusteissa vaadittu osaaminen tutkintotilaisuuksissa käytännön työssä ja toiminnassa. Jokainen tutkinnon osa on arvioitava erikseen. Arvioinnin tekevät työnantajien, työntekijöiden ja opetusalan edustajat yhdessä. Aloilla, joilla itsenäinen ammatinharjoittaminen on tyypillistä, myös tämä taho otetaan huomioon arvioijien valinnassa. Lopullisen päätöksen arvioinnista tekee tutkintotoimikunta. Tutkintotodistus voidaan antaa, kun kaikki tutkinnon suorittamiseksi määräytyt tutkinnon osat on suoritettu hyväksytysti.

1.3 Näyttötutkinnon perusteet

Tutkinnon perusteissa määritellään tutkintoon kuuluvat osat ja mahdollisesti niistä muodostuvat osaamisalat, tutkinnon muodostuminen, kussakin tutkinnon osassa vaadittava ammattitaito, arvioinnin perusteet (arvioinnin kohteet ja kriteerit) ja ammattitaidon osoittamistavat.

Tutkinnon osa muodostaa ammatin osa-alueen, joka voidaan erottaa luonnollisesta työprosessista itsenäiseksi arvioitavaksi kokonaisuudeksi. Tutkinnon osissa määritellyissä ammattitaitovaatimuksissa keskitytään ammatin ydintoimintoihin, toimintaprosessien hallintaan ja kyseessä olevan alan ammattikäytäntöihin. Niihin sisältyvät myös työelämässä yleisesti tarvittavat taidot, esimerkiksi sosiaaliset valmiudet.

Arvioinnin kohteet ja kriteerit on johdettu ammattitaitovaatimuksista. Arvioinnin kohteilla ilmaistaan ne osaamisen alueet, joihin arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota. Kohteiden määrittäminen helpottaa myös ammattitaidon arviointia asianomaisesta työtoiminnasta. Arvioinnin tulee kattaa kaikki tutkinnon perusteissa määritellyt arvioinnin kohteet. Arvioinnin kriteerit määrittelevät hyväksyttävän suorituksen laadullisen ja määrällisen tason.

Ammattitaidon osoittamistavat sisältävät tutkinnon suorittamiseen liittyviä tarkentavia ohjeita. Ammattitaito osoitetaan pääsääntöisesti todellisissa työtehtävissä ja toimissa. Ammattitaidon osoittamistavat voivat sisältää mm. ohjeita siitä, kuinka tutkintosuoritusta voidaan tarvittaessa täydentää, jotta kaikki ammattitaitovaatimukset tulevat kattavasti osoitetuiksi.

1.4 Henkilökohtaistaminen näyttötutkinnossa

Koulutuksen järjestäjä huolehtii näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutumisen, tutkinnon suorittamisen sekä tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisesta. Henkilökohtaistamisessa tulee ottaa huomioon ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (952/2011) 11 §:n säännökset opiskelijan oikeuksista ja velvollisuuksista.

Opetushallitus on antanut henkilökohtaistamista koskevan erillisen määräyksen (43/011/2006).

1.5 Ammattitaidon arviointi näyttötutkinnossa

Ammattitaidon arvioinnissa tulee perusteellisesti ja huolellisesti tarkastella sitä, miten tutkinnon suorittaja on osoittanut osaavansa sen, mitä tutkinnon perusteissa ko. tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksissa edellytetään. Arvioinnissa käytetään tutkinnon perusteissa määriteltyjä arviointikriteerejä. Arvioinnissa tulee käyttää monipuolisesti erilaisia ja ensisijaisesti laadullisia arviointimenetelmiä. Vain yhden menetelmän käytöllä ei välttämättä saada luotettavaa tulosta. Arvioinnissa otetaan huomioon ala- ja tutkintokohtaiset erityispiirteet tutkinnon perusteiden mukaisesti. Mikäli tutkinnon suorittajalla on luotettavia selvityksiä aikaisemmin osoitetusta osaamisesta, arvioijat arvioivat niiden vastaavuuden näyttötutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimuksiin. Arvioijat ehdottavat dokumentin tutkintotoimikunnalle tunnustettavaksi osaksi näyttötutkinnon suoritusta. Lopullisen päätöksen aiemmin osoitetun ja luotettavasti selvitetyn osaamisen tunnustamisesta tekee tutkintotoimikunta.

Ammattitaidon arviointi on prosessi, jossa arviointiaineiston keräämisellä ja arvioinnin dokumentoinnilla on keskeinen merkitys. Työelämän sekä opettajien edustajat tekevät kolmikantaisesti huolellisen ja monipuolisen arvioinnin. Jokaisen tutkinnon suorittajan tulee selvästi saada tietoonsa arvioinnin perusteet. Tutkinnon suorittajalle on annettava mahdollisuus suoritustensa itsearviointiin. Näyttötutkinnon järjestäjä laatii arvioinnin kohteena olevan tutkinnon osan suorittamisesta arviointipöytäkirjan, jonka arvioijat allekirjoittavat. Tutkinnon suorittajalle tämän jälkeen annettava palaute on osa hyvää arviointiprosessia. Lopullisen päätöksen arvioinnista tekee tutkintotoimikunta.

Arvioijat

Tutkinnon suorittajan ammattitaitoa arvioivilla henkilöillä tulee olla hyvä ammattitaito ko. näyttötutkinnon alalta. Tutkintotoimikunta ja näyttötutkinnon järjestäjä sopivat arvioijista näyttötutkintojen järjestämissopimuksessa.

Arvioinnin oikaisu

Tutkinnon suorittaja voi lainsäädännön mukaisen määräajan puitteissa pyytää arvioinnin oikaisua tutkintotoimikunnalta, jonka toimialaan ja -alueeseen kyseessä oleva tutkinto kuuluu. Kirjallinen oikaisupyynnö osoitetaan tutkintotoimikunnalle. Tutkintotoimikunta voi arvioijia kuultuaan velvoittaa toimittamaan uuden arvioinnin. Arviointia koskevasta oikaisuvaatimuksesta annettuun tutkintotoimikunnan päätökseen ei voi hakea muutosta valittamalla.

1.6 Todistukset

Tutkintotodistuksen ja todistuksen tutkinnon osan tai osien suorittamisesta antaa tutkintotoimikunta. Todistuksen valmistavaan koulutukseen osallistumisesta antaa koulutuksen järjestäjä. Opetushallitus on antanut määräyksen todistuksiin merkittävistä tiedoista.

Näyttötutkinnon osan tai osien suorittamisesta annetaan todistus silloin, kun näyttötutkintoon osallistuva sitä pyytää. Tutkintotodistuksen ja myös todistuksen tutkinnon osan tai osien suorittamisesta allekirjoittavat tutkintotoimikunnan edustaja ja näyttötutkinnon järjestäjän edustaja.

Opetushallituksen hyväksymään ammattikirjaan tehty merkintä näyttötutkinnon suorittamisesta on tutkintotodistukseen rinnastettava todistus näyttötutkinnon suorittamisesta. Näyttötutkinnon järjestäjä hankkii ja allekirjoittaa ammattikirjan. Ammattikirja on näyttötutkinnon suorittajalle maksullinen.

1.7 Näyttötutkintoon valmistava koulutus

Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin valmistavan koulutuksen yhteydessä. Koulutuksen järjestäjä päättää näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutus ja tutkintotilaisuudet on jäsennettävä tutkinnon osien mukaisesti. Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus osallistua tutkintotilaisuuksiin ja suorittaa näyttötutkinto.

Näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa tulee ottaa huomioon ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 11, 13, 13 a ja 16 §:n säännökset.

2. Ulkomaankaupan ammattitutkinnon muodostuminen

2.1 Ulkomaankaupan ammattitutkinnossa osoitettava osaaminen

Ulkomaankaupan ammattitutkinto on tarkoitettu henkilöille, jotka toimivat ulkomaankaupan tuonti- tai vientitehtävissä tuontia tai vientiä harjoittavissa yrityksissä tai huolinta-, kuljetus- ja logistiikka-alan yrityksissä.

Ammattitutkinnossa on kaksi osaamisalaa

- ulkomaankaupan assistentin osaamisala
- huolitsijan osaamisala.

Ulkomaankaupan ammattitutkinnon **ulkomaankaupan assistentin osaamisala** on tarkoitettu kansainvälisen kaupan tehtävissä työskenteleville henkilöille, jotka hoitavat yritysten tuonti- tai vientitehtäviä ja tukevat yrityksen kansainvälistä myyntiä ja markkinointia tai hankintatointia.

Ulkomaankaupan ammattitutkinnon **huolitsijan osaamisala** on tarkoitettu erilaisissa kansainvälisen kaupan tehtävissä toimiville henkilöille, joiden tehtävät liittyvät mm. tuontiin, vientiin, huolintaan, liikenteen hoitoon ja tullaukseen.

Suoritettuaan Ulkomaankaupan ammattitutkinnon tutkinnon suorittaja omaa laaja-alaiset taidot työskennellä ulkomaankaupan eri tehtävissä ja hänellä on hyvät edellytykset ylläpitää ja kehittää ammattitaitoaan. Hänellä on myös valmiudet ja kyky muuntaa ja soveltaa taitojaan itsenäisesti, vaihtelevissa tilanteissa ja toimintaympäristöissä. Hän osaa itsenäisesti huomioida säädosmuutokset ja annetut ohjeet sekä soveltaa niitä käytännön työskentelyyn. Ammattitaitonsa hän osoittaa myös mahdollisten virheiden selvittämisellä ja niiden oma-aloitteisella korjaamisella.

2.2 Ulkomaankaupan ammattitutkinnon rakenne, osat ja muodostuminen

Ulkomaankaupan ammattitutkinnon suoritetaan joko ulkomaankaupan assistentin tai huolitsijan osaamisalalta. Koko tutkinnon suorittaminen edellyttää kahden pakollisen, osaamisalakohdaisen tutkinnon osan hyväksytyä suorittamista. Tutkinto muodostuu osaamisaloittain seuraavasti:

Ulkomaankaupan assistentin osaamisala	Huolitsijan osaamisala
Osaamisalan pakolliset tutkinnon osat	Osaamisalan pakolliset tutkinnon osat
3.1 Kansainvälisten yhteyksien hoitaminen	3.3 Huolintatoimeksiantojen hoitaminen
3.2 Kauppasopimuksen toteuttaminen	3.4 Tullaustoimenpiteet EU:n sisä- ja ulkokaupassa

3. Ulkomaankaupan ammattitutkinnoissa vaadittava ammattitaito ja arvioinnin perusteet

Tutkinnon perusteissa vaadittu ammattitaito osoitetaan tutkintotoimikunnan hyväksymän ulkomaankaupan ammattitutkinnon järjestämissuunnitelman perusteella henkilökohtaistetuissa tutkintotilaisuuksissa aidossa toiminnassa, jolloin tutkinnon suorittaja osoittaa kattavasti tutkinnon perusteiden edellyttämän ammatillisen osaamisen.

Tutkintotilaisuuksissa tutkinnon suorittaja osoittaa valmiuksia ja kykyä soveltaa osaamistaan vaihtelevissa tilanteissa ja toimintaympäristöissä. Hän myös osoittaa kykynsä kokemusten arviointiin ja kokemuksista oppimiseen, toimintatapojen uudelleenajatteluun ja uusien toimintatapojen käyttöönottoon.

Arvioijat, jotka on perehdytetty arviointitehtävään, arvioivat tutkinnon suorittajan ammattitaidon tutkintotilaisuuksissa. Tutkinnon suorittajalle on annettava mahdollisuus suoritustensa itsearviointiin. Arvioijat arvioivat ja dokumentoivat tutkinnon suorittajan osoittaman osaamisen tutkinnon ammattitaitovaatimusten, arvioinnin kohteiden ja kriteerien mukaisesti. Tutkinnon suorittajalle annettava palaute arvioinnista on osa hyvää arviointiprosessia. Palaute voidaan antaa tutkinnon suorittajalle esimerkiksi arviointiesityksen tekemisen jälkeen.

Tutkinnon suorittajalle voidaan antaa mahdollisuus täydentää tutkintosuorituksiaan suullisesti. Arvioijat kirjaavat keskustelun aikana tehdyt havainnot arviointilomakkeeseen. Näin varmistetaan tutkintosuoritusten kattavuus ja arvioinnin luotettavuus. Tämä mahdollisuus voidaan järjestää tutkinnon osan suorittamisen yhteydessä tai sitten kun kaikki tutkinnon osien suoritukset on tehty.

Ulkomaankaupan ammattitutkinto arvioidaan tutkinnon osa kerrallaan niin, että tutkinnon suorittajan ammattitaitoa verrataan tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin. Kolmikantainen arvioijaryhmä tekee tutkinnon osan kirjallisen arviointiesityksen tutkintotoimikunnalle sen jälkeen, kun tutkintosuoritukset on tehty kattavasti, luotettavasti ja tutkinnon perusteiden mukaisesti. Kolmikantaisen arvioijaryhmän jäsenet edustavat työnantajia, työntekijöitä ja opettajia.

3.1 Kansainvälisten yhteyksien hoitaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- sijoittaa oman vastualueensa ja työtehtävänsä osaksi yrityksensä kansainvälistä toimintaa
- hoitaa yhteydenpidon asiakkaisiin ja yhteistyökumppaneihin
- avustaa yrityksen kansainvälisessä markkinoinnissa tai hankintatoimessa

Arviointi

Tutkinnon suorittaja osaa sijoittaa oman vastualueensa ja työtehtävänsä osaksi yrityksensä kansainvälistä toimintaa.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Työskentely kansainvälisessä toimintaympäristössä	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • toimii vastualueensa työtehtävissä edustamansa yrityksen toimintaperiaatteiden mukaisesti ja osana yrityksen kansainvälistä toimintaa • asettaa edustamansa yrityksen kansainvälisen kaupan kokonaisuuteen osoittaen tuntevansa kansainvälisen kaupan rakenteet sekä Suomen aseman kansainvälisessä kaupassa • seuraa alan, kansainvälisten suhdanteiden, kysynnän ja kilpailun kehittymistä ja ottaa niiden vaikutukset huomioon omassa työssään • huomioi työssään alan keskeisten toimijoiden roolin yrityksensä kansainvälisessä toiminnassa (mm. viranomaiset, vakuutusyhtiöt, pankit, logistiikkatoimijat).
Tutkinnon suorittaja osaa hoitaa yhteydenpidon asiakkaisiin ja yhteistyökumppaneihin.	
Yhteistyösuhteiden hoitaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • huomioi viestintätyössään edustamansa organisaation periaatteet ja tavoitteet • luo omalla työllään myönteistä kuvaa yrityksestä • kehittää ja ylläpitää asiakas- ja hankintasuhteita • ylläpitää yhteistyötä ja hoitaa yhteydenpidon asiakkaisiin monipuolisesti • hoitaa yhteydenpitoa sujuvasti suomen tai ruotsin kielellä sekä selviytyy työtehtävistä vähintään yhdellä yrityksen toiminnan kannalta merkittävällä vieraalla kielillä. Selviytyy yksinkertaisissa palvelutilanteissa toisella kotimaisella kielellä.

	<ul style="list-style-type: none"> • soveltaa työssään eri maiden kaupankäyntitapoja huomioiden erilaiset kulttuurierot • toimii yhteistyökykyisesti ja vastuuntuntoisesti oman alueensa asiantuntijana.
Tutkinnon suorittaja osaa avustaa yrityksen kansainvälisessä markkinoinnissa tai hankintatoimessa.	
Yrityksen kansainvälisen markkinoinnin tai hankintatoiminnan avustaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • avustaa tehokkaasti ja tavoitteellisesti asiakastyön suunnittelussa ja toteuttamisessa • edistää yrityksen ja sen tuotteiden tunnettuutta ja myyntiä • toteuttaa markkinointi- tai hankintatoimenpiteitä yhteistyössä työyhteisön jäsenten ja asiantuntijoiden kanssa • hankkii tarvitsemaansa tietoa eri tietolähteistä käyttämällä erilaisia menetelmiä • käyttää tiedonhaussa tarvittavia ulkomaankaupan asiantuntijapalveluja • arvioi hankkimaansa tietoa ja muokata sitä käyttökelpoiseen muotoon • selvittää toimenpiteiden kustannuksia • valmistelee kokousjärjestelyt ja hoitaa asiakastilaisuuksien käytännön tehtäviä ennen tilaisuutta, tilaisuuden aikana ja tilaisuuksien jälkeen • seuraa ja arvioi toimenpiteiden toteutumisia ja puuttuu tarvittaessa poikkeamiin.

Ammattitaidon osoittamistavat

Ulkomaankaupan ammattitutkinnon tutkintotilaisuudet ovat laajoja toiminnallisia kokonaisuuksia, joissa toimitaan esimerkiksi yrityksen kansainvälisen myynnin ja markkinoinnin tukena ja pidetään yhteyttä yrityksen ulkomaankaupan sidosryhmiin. Tutkinnon suorittaja hoitaa joko viennin tai kansainvälisten hankintojen toteutusta.

Tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa

- työskentelemällä kaupan eri osapuolten kanssa yrityksen tavoitteiden saavuttamiseksi
- hoitamalla yhteydenpitoa yrityksen asiakkaisiin, kauppakumppaneihin, viranomaisiin ja muihin sidosryhmiin
- avustamalla yrityksen kansainvälistä markkinointia tai hankintatoimintaa.

Ammatillinen osaaminen osoitetaan aitoihin työtilanteisiin liittyvällä työtoiminnalla. Tutkinnon suorittaja voi täydentää osaamisensa osoittamista tutkintosuorituksilla.

rituksen aikana syntyneillä dokumenteilla, joiden arviointi liitetään arviointi-aineistoon. Täydentävät dokumentit voivat olla ulkomaankauppaan liittyviä asiapapereita, selvityksiä tai suunnitelmia. Tutkinnon suorittajan tekemä oman suorituksen itsearviointi on osa oppimisprosessia, eikä se sellaisenaan ole osa ammattitaidon osoittamista.

3.2 Kauppasopimuksen toteuttaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- noudattaa tehtyä kauppasopimusta
- vastata sopimuksen käytännön toteuttamisesta.

Arviointi

Tutkinnon suorittaja osaa noudattaa tehtyä kauppasopimusta.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Toimituksen valmistelu	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • avustaa toimitusten riskikohtien eliminoimisessa • tulkitsee tehtyä kauppasopimuksia ja tuntee vastuunsa niiden täyttämiseksi • tulkitsee saamiaan dokumentteja ja tarvittaessa selvittää puuttuvia tietoja • huomioi toimituksia valmistellessaan sopimusten edellyttämät käytännöt ja viranomaismääräykset • toimii sujuvasti toimitukseen liittyvissä asioissa ja tekee yhteistyötä toimittajien, ulkomaankaupan toimijoiden, asiakkaiden ja viranomaisten kanssa.
Kauppan dokumentointi	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hoitaa kaupan prosesseihin liittyvän yhteydenpidon asiakkaiden ja yrityksen muiden sidosryhmien kanssa • hoitaa standardien ja kauppatapojen mukaisen dokumentoinnin yrityksessään tarvittavilla kielillä • toimittaa tiedot ja vaatimusten mukaiset raportit eri tahoille kuten viranomaisille, huolitsijalle ja pankille • hyödyntää ulkomaankaupan tietojärjestelmiä • säilyttää ja toimittaa dokumentit arkistoitavaksi organisaation ja viranomaisten arkistointiohjeiden mukaisesti.

Tutkinnon suorittaja osaa vastata sopimuksen käytännön toteuttamisesta.

Toimituksen hoitaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • toimii kauppatahtumissa eri toimituslausekkeiden ja maksutapojen vaatimusten ja velvoitteiden mukaisesti • hankkii tarvittaessa tarkoituksenmukaisen kuljetusmuodon ja sopii sopimuskumppaneiden kanssa kuljetusta koskevat asiat • huomioi työssään alkuperäsäännöt • hoitaa vakuutusasiat sopimuksen edellyttämällä tavalla • arvioi eri maksu- ja toimitustapojen vaikutukset kaupan kustannuksiin • ottaa tarvittaessa huomioon valuuttakurssit ja niiden muutosten vaikutukset • huomioi alv-säädökset EU:n ulko- ja sisäkaupassa • osaa hoitaa laskutukseen ja maksuliikenteeseen liittyvät toimenpiteet.
Toimitusten seuranta	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • seuraa toimitusten toteutumista ja puuttuu tarvittaessa poikkeamiin • keskittyy olennaiseen, tekee päätöksiä ja selvittää ongelmatilanteita • ryhtyy vahingon sattuessa vaadittaviin toimenpiteisiin • toimii organisaation menettelytapojen mukaisesti vahinko-, perintä- ja riita-asioissa • toimii organisaation reklamaatiokäytännön mukaisesti • seuraa ja kehittää toiminnan laatua yhteistyö- ja sopimuskumppanien kanssa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Ulkomankaupan ammattitutkinnon tutkintotilaisuudet ovat laajoja toiminnallisia kokonaisuuksia.

Tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa

- valmistelemalla yrityksen ulkomankaupan toimituksia kauppasopimuksen mukaisesti
- hoitamalla toimituksiin liittyviä yhteydenpitoa kauppakumppaneihin ja sidosryhmiin
- laatimalla toimitusten vaatimat dokumentit ja toimittamalla ne sidosryhmille
- toteuttamalla yrityksen ulkomankaupan toimituksia
- seuraamalla toimitusten toteutumista.

Ammatillinen osaaminen osoitetaan aitoihin työtilanteisiin liittyvällä työtoiminnalla. Tutkinnon suorittaja voi täydentää osaamisensa osoittamista tutkintosuorituksen aikana syntyneillä dokumenteilla, joiden arviointi liitetään arviointiaineistoon. Täydentävät dokumentit voivat olla ulkomaankaupan vienti- tai tuontikauppaan liittyviä asiapapereita. Tutkinnon suorittajan tekemä oman suorituksen itsearviointi on osa oppimisprosessia, eikä se sellaisenaan ole osa ammattitaidon osoittamista.

3.3 Huolintatoimeksiantojen hoitaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- suunnitella huolinta- ja kuljetustoimeksiantoja sopimusten mukaisesti
- organisoida ja toteuttaa toimeksiannon
- suojautua kansainvälisten kuljetusten riskeiltä, hoitaa vakuutustoimeksiannon ja toimia vahinkotilanteissa
- seurata toimeksiannon toteutumista ja kehittää toimintaa.

Arviointi

Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella huolinta- ja kuljetustoimeksiantoja sopimusten mukaisesti.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Työskentely kansainvälisessä toimintaympäristössä	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • toimii edustamansa yrityksen liikeidean ja toimintaperiaatteiden mukaisesti sekä tuntee oman vastualueensa ja työtehtävänsä osana yrityksen kansainvälistä toimintaa • toimii yrityksen hinnoitteluperusteita noudattaen sekä yrityksen ansaintalogiikkaa tuntevasti • asettaa edustamansa yrityksen kansainvälisen kaupan kokonaisuuteen osoittaen tuntevansa kansainvälisen kaupan rakenteet sekä Suomen aseman kansainvälisessä kaupassa • seuraa alan, kansainvälisten suhdanteiden, kysynnän ja kilpailun kehittymistä ja ottaa niiden vaikutukset huomioon omassa työssään • huomioi työssään alan keskeisten toimijoiden roolin yrityksensä kansainvälisessä toiminnassa (mm. viranomaiset, vakuutusyhtiöt, pankit, logistiikkatoimijat)

Toimeksiannon ja sopimusehtojen tulkinta	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tulkitsee tehtyjä huolinta- ja kuljetussopimuksia ja arvioi niiden sisältöä kriittisesti eri toimeksiantojen yhteydessä • keskustelelee asiakkaan kanssa toimeksiannosta, yksilöi asiakkaan tarpeet ja löytää niihin sopivat ratkaisut • selviytyy kansainvälisestä viestinnästä ja vuorovaikutuksesta toisella kotimaisella ja ainakin yhdellä vieraalla kielellä • tulkitsee saamiaan, myös englanninkielisiä ulkomaankaupan asiakirjoja ja tarvittaessa pyytää puuttuvia tietoja • määrittelee toimeksiannon mukaiset toimituslausekkeen vastuut ja velvollisuudet osoittaen toimitus- ja laivausehtojen keskeisten sisältöjen tuntemuksen • määrittelee toimeksiannon maksutavan edellyttämät huolitsijalle kuuluvat toimet osoittaen yleisimpien käytössä olevien ulkomaankaupan maksutapojen etujen ja riskien tuntemuksen.
Toimeksiannon suunnittelu	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • laatii sopimusehtojen mukaisen huolinta- ja kuljetustoimeksiannon toteutussuunnitelman • valitsee sopimuksen mukaisesti tilanteeseen sopivimman ja edullisimman kuljetusmuodon ja -tavan • huomioi toimitus- ja kuljetusehdon vaikutuksen huolintatoimiinsa • huomioi kuljetusratkaisuja tehdessään taloudelliset ja aikataululliset tekijät sekä turvallisuuskriteerit • laskee vaihtoehtoisten kuljetusmuotojen rahdin ja huolintakulut sekä hinnoittelee toimeksiannon tarjousten ja sopimusten mukaisesti • tulkitsee ja vertailee olemassa olevia alihankinta- ja edustus-sopimuksia ja valitsee hyväksytyistä sopimuskumppaneista toimituksen kannalta sopivimmat.
Tutkinnon suorittaja osaa organisoida ja toteuttaa toimeksiannon.	
Toimeksiannon hoitaminen rahdinkuljettajan ja välittäjän vastuiden sekä sopimusten mukaisesti	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • organisoii toimituksen kulun sen eri vaiheissa huolitsijalle asetettujen vastuiden ja velvollisuuksien mukaisesti • ottaa huomioon mahdolliset viranomaisten tuotoikohtaiset lupa-vaatimukset • huomioi työssään vaarallisia aineita koskevat määräykset ja ohjeet • järjestee ja ohjeistaa toimituksen toimituslausekkeen ja maksutavan edellyttämällä tavalla • sopii sopimuskumppanien kanssa toimeksiantoja koskevista asioista ja toimii yhteistyössä heidän kanssaan

	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää tilanteeseen sopivia väliaikaisen varaston ja tullivaraston palveluita • tarvittaessa jäljittää asiakirjat ja hoitaa luovutusmenettelyn • keskustelee toimituksiin liittyvistä asioista asiakkaiden sekä keskeisten ulkomaankaupan toimijoiden, kuten edustajien, alihankkijoiden, vakuutusyhtiöiden, pankkien ja viranomaisten kanssa • työskentelee yleisimmin toistuvissa asiakastilanteissa sujuvasti suomeksi tai ruotsiksi sekä englannin kielellä • seuraa lähetyksen kulkua, antaa reaaliaikaista tietoa sekä informoi toimeksiantajaa poikkeavista tilanteista ja olosuhteista • toimii tarkastusvelvollisuutensa mukaisesti logistisissa luovutus-pisteissä • huomioi työssään eri kuljetusmuotoja koskevan lainsäädännön ja määräykset • huomioi työssään Pohjoismaisen Speditööriliiton yleiset määräykset (PSYM) ja muut alan vakioehdot • noudattaa työhön liittyviä turvallisuusohjeita ja toimii työympäristön edellyttämällä tavalla • käyttää tarvittaessa asiantuntijapalveluja oikeudellisten kysymysten ratkaisuun • toimii organisaation reklamaatiokäytännön mukaisesti • keskittyy olennaiseen, tekee päätöksiä ja selvittää vaikeitakin tilanteita maltillisesti myös paineen alaisena.
<p>Toimeksiannon edellyttämien ja vaatimusten mukaisten huolinta- ja kuljetusasiakirjojen laatiminen</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuottaa vaatimusten mukaiset asiakirjat tuntien vastuunsa ja ymmärtäen laatimiensa asiakirjojen oikeudellisen merkityksen • laatii standardien ja määräysten mukaiset huolinta- ja kuljetus- ja viranomaisasiakirjat lähetyksen eri vaiheissa suomen tai ruotsin kielen lisäksi myös englannin kielellä keskeistä huolinta-alan sanastoa käyttäen • toimittaa asiakirjat sopimusten mukaisesti oikeille tahoille, kuten asiakkaalle, tulliin, pankkiin, vakuutusyhtiölle, varustamolle tai muulle rahdinkuljettajalle, satamaoperaattorille tai terminaali-yhtiölle • säilyttää ja toimittaa arkistoitavaksi asiakirjat yrityksen ja viranomaisten arkistointiohjeiden mukaisesti.

Tutkinnon suorittaja osaa suojautua kansainvälisten kuljetusten riskeiltä, hoitaa vakuutustoimeksiannon ja toimia vahinkotilanteissa.

Toimitusten vakuuttaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • määrittää toimituksen vaaranvastuun siirtymispisteen ja osoittaa tuntevansa huolitsijan vastuuperusteet eri kuljetusmuodoissa ja huolintatapahtumissa • kuljetusvakuutuksia käsitellessään osoittaa ymmärtävänsä tavara-vakuutuksen ja vastuuvakuutuksen eron ja merkityksen • hoitaa asiakkaalta saadun vakuutustoimeksiannon • valitsee tarvittaessa tilanteeseen sopivan vakuuttamistavan ja vakuutusehdot • käyttää vakuuttamiseen liittyvissä kysymyksissä asiantuntijoiden palveluja • ryhtyy vaadittaviin toimiin vahingon tapahduttua.
---------------------------	---

Tutkinnon suorittaja osaa seurata toimeksiannon toteutumista ja kehittää toimintaa.

Toimeksiannon seuranta	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • seuraa toteutettujen toimeksiantojen laatua, toimitusvarmuutta ja kannattavuutta sekä ryhtyy tarvittaessa parantaviin toimiin • hoitaa toimeksiannon laskutuksen • tarkistaa kuljetus- ja huolintasopimusten ja ostolaskujen yhdenmukaisuuden • hoitaa asiakaspalvelun ja yhteydenpidon asiakkaisiin, seurata asiakkaiden tyytyväisyyttä ja osallistua palvelun laadun kehittämiseen.
------------------------	--

Ammattitaidon osoittamistavat

Ulkomaankaupan ammattitutkinnon tutkintotilaisuudet ovat laajoja toiminnallisia kokonaisuuksia. Tutkinnon suorittaja hoitaa huolintaprosessiin liittyviä tehtäviä. Hän toteuttaa huolinta- ja kuljetustoimeksiannot eri kuljetusmuotoja käyttäen.

Tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa

- omissa työtehtävnsä osana yrityksen kansainvälistä toimintaa
- hoitamalla kansainvälisen kaupan tuonti- ja vientitoimeksiantoja
- toimittamalla ulkomaankaupan toimitusprosessiin vaadittavat asiakaspaperit oikea aikaisesti
- seuraamalla toimeksiannon toteutumista ja ryhtymällä vaadittaviin toimenpiteisiin poikkeustilanteissa.

Ammatillinen osaaminen osoitetaan aitoihin työtilanteisiin liittyvällä työtoiminnalla. Tutkinnon suorittaja voi täydentää osaamisensa osoittamista tutkin-

tosuorituksen aikana syntyneillä dokumenteilla, joiden arviointi liitetään arviointiaineistoon. Täydentävät dokumentit voivat olla ulkomaankauppaan ja huolintaprosessiin liittyviä asiapapereita. Tutkinnon suorittajan tekemä oman suorituksen itsearviointi on osa oppimisprosessia, eikä se sellaisenaan ole osa ammattitaidon osoittamista

3.4 Tullaustoimenpiteet EU:n sisä- ja ulkokaupassa

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- toteuttaa EUn sisä- ja ulkokaupan vaatimat toimenpiteet
- toteuttaa vienti- ja tuontitullaukset
- hoitaa passitusmenettelyt
- laatia tullausasiakirjat ja vastata tietojen toimittamisesta tulliviranomaisille.

Arviointi

Tutkinnon suorittaja osaa toteuttaa EUn sisä- ja ulkokaupan vaatimat toimenpiteet.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
EU:n sisä- ja ulkokaupan huomiointi tullaustoimenpiteiden valinnassa	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • huomioi tullaustoimenpiteissä Euroopan unionin sisä- ja ulkokaupan periaatteet • opastaa asiakkaita eri tilanteisiin sopivimpien tullaustoimenpiteiden valinnassa • hankkii tarvittavat tullausasiakirjat, kuten lisenssit, alkuperä- ja tullietuustodistukset ja luvat • tuntee vastuunsa ja roolinsa tullauksen hoitajana ja asiamiehenä.
EU:n sisäkaupan toimenpiteiden toteuttaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • huomioi yhteisökaupan toimenpiteet maahantuonnin ja maastaviennin yhteydessä • huomioi työssään yhteisöaseman vaikutuksen tavarankiikkuvuuteen • todistaa tarvittaessa tavarankiikkuvuuden EU-aseman • ymmärtää tulli- ja veroalueen erot • toimii sisäkaupan valmisteveromenettelyn mukaisesti • tuottaa tarvittaessa sisäkaupan tilastot tilastointijärjestelmän edellytysten mukaisesti.

EU:n ulkokaupan toimenpiteiden toteuttaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee kulloinkin oikean ulkokaupan tulliselvitysmuodon ja tullimenettelyt • toimii EU:n ja kansallisen kiintiöjärjestelmän edellytysten mukaisesti • huomioi työssään eri tukien alaiset tuotteet kuten esim. maataloustukien alaiset tuotteet (FEOGA) • soveltaa työssään EU:n vapaakauppa- ja tullietuus sopimuksia sekä tullittomuuden edellytyksiä • käyttää GSP- järjestelmän etuuksiin oikeuttavia todistuksia tullauksessa.
Tutkinnon suorittaja toteuttaa vienti- ja tuontitullaukset.	
Tiedonhakutaitojen hallitseminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • etsii tullauksessa tarvittavaa tietoa sähköisten tiedonhakukanavien kautta • etsii tullauksessa tarvittavaa tietoa tullin ja EU:n komission verkkosivuja hyväksi käyttäen • hyödyntää työssään tullin käsikirjoja ja julkaisuja sekä muita tietolähteitä • käyttää tarvittaessa tullauksessa asiantuntijapalveluita.
Vientitullauksen hoitaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee sähköisiä vienti-ilmoituksia ja tuntee sähköisen ilmoitustavan varamenettelyn • hallitsee vienti-ilmoituksen eri vaiheissa viennin oikaisun, mitätöinnin ja korjaamisen edellytykset • tulkitsee kauppalaskuja ja muita tullausasiakirjoja • käyttää oikeaa vientimenettelyä ja tuntee siihen liittyvät menettelylliset toimenpiteet • erottaa jälleenviennin, ulkoisen jalostuksen ja väliaikaisen viennin menettelyt normaalista viennistä ja valitsee taloudellisesti oikean tavan • valitsee tilanteeseen soveltuvat vientiselvitys- ja ennakkoilmoitusajat • soveltaa työssään vientimenettelyn asettamisesta ja menettelyn päättämisestä annettuja määräyksiä • toimii vientilupakäytännön mukaisesti • soveltaa vientikaupassa alv-säädöksiä ja osaa tarvittaessa opastaa asiakasta säädöksistä • huomioi työssään turvatietomääräykset (AREX- ilmoitukset) ja ongelmatilanteissa osaa selvittää epäasianmukaisen ilmoituksen ja ratkaista tilanteen asiakkaansa eduksi.

Tuontitullauksen hoitaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee sähköisiä tuonti-ilmoituksia ja tuntee sähköisen ilmoitustavan varamenettelyn • tulkitsee englanninkielisiä kauppalaskuja ja tuntee muiden tullausasiakirjojen sisällön niin, että pystyy käyttämään ja hyödyntämään niitä tuontitullauksissa • tuntee ja ymmärtää alkuperäsäännöt ja niiden yhteydessä esitettävät asiakirjat • huomioi EU:n sekä kansallisen lainsäädännön asettamat tuontirajoitukset • valitsee erilaisista tuonnin tullimenettelyistä asiakkaan kannalta perustellun ja oikean • toimii eri kuljetusmuotoja koskevien tulliselvitysaikojen mukaisesti • valitsee tarvittaessa parhaat varastointivaihtoehdot • tekee tullitariffin ja selvittää tulliverotuksen ja maksujen määräytymisperusteet • laskee tullausarvon • soveltaa tuontitullauksessa alv-säädöksiä • huomioi työssään turvatietomääräykset (AREX- ilmoitukset) ja ongelmatilanteissa osaa selvittää epäasianmukaisen ilmoituksen ja ratkaista tilanteen asiakkaansa eduksi.
Tutkinnon suorittaja osaa hoitaa passitusmenettelyt.	
Passitusten hoitaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee tarvittaessa sähköisiä passituksia (T- ja TIR- passitukset) ja tuntee sähköisen ilmoitustavan varamenettelyn • toimii passitusmenettelyn vaatimalla tavalla • hoitaa eri passitusmenettelyjen vakuustarpeet ja vakuuseurannan tuntien passitusvastuunsa.
Tutkinnon suorittaja osaa laatia tullausasiakirjat ja vastata tietojen toimittamisesta tulliviranomaisille.	
Asiakirjojen laatiminen ja toimitaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • laatii ja toimittaa tullausprosessin vaatimatulli-ilmoitukset ja asiapaperit prosessiin oikea aikaisesti joko sähköisesti tai fyysisesti • käyttää asianmukaista yhtenäisasiakirjaa työnsä vaatimissa tullaustilanteissa • toimittaa ilmoitukset ja kulloinkin tarvittavat liiteasiakirjat viranomaisille • huolehtii tullaustapahtumassa käytetyn edustuslajin perusteella tullausasiakirjat oikealle taholle arkistoitavaksi.

Ammattitaidon osoittamistavat

Ulkomaankaupan ammattitutkinnon tutkintotilaisuudet ovat laajoja toiminnallisia kokonaisuuksia, esimerkiksi ulkomaankaupan toimitusten kokonaisvaltaista hoitamista.

Tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa

- toteuttamalla maahantuonnin ja maastaviennin toimenpiteet Euroopan unionin jäsenmaiden välisessä kaupassa sekä EU:n jäsenmaiden ja ulkopuolisten maiden välisessä kaupassa.
- hoitamalla ulkomaankaupan tuonti- ja vientitoimeksiantoja
- tekemällä tuonti- ja vientiselvityksiä
- toimittamalla tullausprosessiin liittyvät tulli-ilmoitukset ja tullausdokumentit
- toimimalla vastuullisena tullauksen hoitajana.

Ammatillinen osaaminen osoitetaan aitoihin työtilanteisiin liittyvällä työtoiminnalla. Tutkinnon suorittaja voi täydentää osaamisensa osoittamista tutkintosuorituksen aikana syntyneillä dokumenteilla, jotka arvioituina liitetään arvioituina arviointiaineistoon. Täydentävät dokumentit voivat olla ulkomaankauppaan ja tullausprosessiin liittyviä asiapapereita. Tutkinnon suorittajan tekemä oman suorituksen itsearviointi on osa oppimisprosessia, eikä se sellaisenaan ole osa ammattitaidon osoittamista.

Painettu
ISBN 978-952-13-5300-0
ISSN 1798-887X

Verkkajulkaisu
ISBN 978-952-13-5301-7
ISSN 1798-8888

Opetushallitus on hyväksynyt nämä näyttötutkinnon perusteet ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain nojalla.

Näyttötutkinnot ovat erityisesti aikuisväestöä varten suunniteltu ja kehitetty tutkinnon suorittamistapa.

Näyttötutkintojen suunnittelu ja toteuttaminen perustuvat opetusalan ja työelämän asiantuntijoiden tiiviiseen yhteistyöhön.

Opetushallitus
www.oph.fi
www.oph.fi/nayttotutkinnot
www.oph.fi/nayttotutkintojen_perusteet